

ДОБРЫ ВЕЧАР

1993
ЖНІВЕНЬ
19
ЧАЦВЕР
№ 155 (590)
Цана
10 рублёў

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА

СТАЛІЧНАЯ ХРОНІКА

ПА ПАВЕДАМЛЕННЯХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ «ДВ», АГЕНЦТВАЎ РІД, БЕЛПАП, БЕЛІНФАРМ

МІНСК — ЦЕНТР АСТРОЛОГІІ?

Тамара МАРКІНА.

В Министерстве юстиции Республики Беларусь зарегистрирована Международная астрологическая ассоциация. Ее президентом стал известный астролог Павел Глоба. Так как президент — петербуржец, а не житель нашего города и ныне пребывает на берегах Невы, о целях создания этой международной ассоциации рассказывает астролог «Добрага вечара» Александр Медведев.

— Главная цель создания ассоциации, — сказал он, — изучение, исследование и распространение астрологической науки. Считается, что Беларусь является отправной точкой начала важнейшей реформы мирового сообщества, важнейшим звеном между Западом и Востоком. Ассоциация была создана на базе российского отделения. Аналогичные будут открыты в Украине, в Молдове, вероятно, в Чехии, Румынии, Болгарии, Германии, Индии.

НЯМЕЦКІЯ «ІКАРУСЫ» Ў СТАЛІЦЫ

Іван КАХНОВІЧ.

НЕКАЛЬКІ несправядлівасць для нас размаляваная аўтобусы з'явіліся ў апошні час на гарадскіх маршрутах. Міжкучы на надлісах, з Германіі. Але, каб удзяліцца, што, як і адкуль, мы звярнуліся ў ВА «Мінскпасажыраўтатранс». Выяснілася, што сапраўды суды паступілі аўтобусы 3-га мадэлі. Гэтыя «Ікарусы» не новыя, а пасля рамонтны. Чаму купляюцца былыя ва ўжыванні машыны, думаецца, не трэба доўга тлумачыць. Бо за новы «Ікарус» «прасіць» 100 тысяч долараў, а гэтыя каштуюць па 24 тысячы, але марак. Розніца — адчувальная. Дарэчы, за гэты год ні аднаго новага аўтобуса не закупілі. А тым ж, што ёсць, усё больш старэюць, а

значыць, часцей выходзяць са строю. А гэта — новая праблема.

Хадзілі чуці, што на купленых машынах устаноўлены «манаўскія» рухавікі, аднак, як нам растлумачылі, гэта не так. У дадзеных «Ікарусах», калі яны эксплуатаваліся ў Германіі, сапраўды было «не роднае сэрца». Аднак пры продажы, калі аўтобусы рамантуюць, на іх зноў ставяць «Ікарускія» рухавікі.

Застаюцца скажаць, што па горадзе ўжо курсіруюць 18 такіх машын, а недзе ў суботу чакаеца прыбыццё яшчэ 7-8. Дарэчы, кантракт быў заключаны на 26 аўтобусаў, цяпер яго прадоўжылі. Але зноў жа пытанне — валюта. На гэты машыны Мінгарынкам яе знайшоў, але далей, напэўна, патрэбна будзе дапамога ўрада розпублікі.

«НУЖНО ЖИТЬ НАУЧИТЬСЯ» — ГЛАЗА «РАЗБЕГАЮТСЯ», А ЦЕНЫ «КУСАЮТСЯ»

Елена КАЛОША.

так называецца Всебелорусская конференция, посвященная оздоровительной системе и идее независимой жизни в природе Учителя Порфирия Иванова. Она пройдет в Белгосуниверситете 21 августа в актовом зале с 11.30 (ул. К.Маркса, 31). Приглашаются все желающие. Посетители увидят малоизвестные документальные тематические фильмы, слайды, фотографии, услышат сообщения от людей, которые приехали со всех концов Содружества, получат 12 советов Учителя «Детки». Вход свободный.

«ЖИГУЛИ», «Москвич», «Форд» — «голубая» мечта многих. Но это только кажется, что машина — удовольствие посидеть за рулем.

Нет, пожалуй, в Минске автомобилиста, не побывавшего на стадионе «Локомотив». И вовсе не спортивные состязания притягивают людей. Да и когда здесь соревновались по выходным, скажем, мотоболу? Сегодня здесь «правит бал» рынок. В данном случае — автомобильный.

Обилие машин — первое, что бросается в глаза здесь, второе — цены. «Кусаются» они не хуже самого злого бульстера.

Впрочем, судите сами. Вот сколько «присили» в минувшую субботу за некоторые запчасти:

- шланги тормозные «ВАЗ-2109» — 10 тыс. рублей;
- полосу «ВАЗ-2101» — 45 тыс. руб.;
- цилиндр тормозной «ВАЗ-2105» — 2,5 тыс. руб.;
- кольца поршневые — 5 тыс. руб.;
- барaban тормозной «ВАЗ-2101» — 15 долларов или 15 тыс. российских рублей;
- колодки тормозные задние — 8 тыс. руб.;
- масло «Жигулевское» (2,5 л) — 2,8 тыс. руб.

Цены, как сами видите, приличные. Но что-то будет завтра?

АКТУАЛЬНО

ГАЗ НА ИСХОДЕ. МАЗУТ КОНЧИЛСЯ И проблемы с тепло- и электроэнергией не решены до конца

Елена ЛИТВИН, «ДВ».

КОГДА более-менее размеренный и устойчивый распорядок жизни города, служб, а то и государства в целом вдруг нарушается? «НП», действия и комментарии специалистов напоминают военные сводки.

Такую картину мне пришлось наблюдать и в отделе энергетик и топливных ресурсов Мингорисполкома, где заведующий В.Даченко отбивал непрерывные телефонные атаки директоров предприятий, молящих о помощи с газом: «Поддержите, ну продержитесь еще два дня, пока ничего предпринять не можем» и в кабинете генерального директора ПО «Минскэнерго» Ю.Никитина, который мрачно докладывал кому-то по пульта связи: «Я одержал победу, тракторный до конца недели «сдался». Но, считая, это пиррова победа. Если станет и автозавод, платить за потребленный газ и электроэнергию будет нечем».

— И я нисколько не преувеличиваю, — продолжил он, повернувшись ко мне от пульта. — Не понимаю эйфории республиканской прессы, которая поспешно информирует, что все, дескать, в порядке, договоренность с Россией об устойчивом газоснабжении достигнута. Не надо пока надевать розовые очки. Фактическое положение таково, что и сегодня мы сжигаем 93 тыс. кубометров газа в час при

потребности 286 тыс. куб. м, т.е. всего лишь третья часть. Ряд станций вообще отключены.

Конечно, они работают и на мазуте. Но беда в том, что и мазута на станциях практически нет. Емкости заполнены менее, чем наполовину.

И для убедительности Юрий Михайлович, набрав нужную программу на компьютер, показал реальные запасы дефицитного топлива. Например, на ТЭЦ-4 в емкости осталось чуть больше 13 тыс. тонн мазута при емкости 62 тыс. тонн. Такое же положение на всех электростанциях республики. В результате ПО «Минскэнерго» доведен лимит по мощности ниже уровня выходного дня. Эта мера продиктовала следующий шаг: остановить всю промышленность, что повлечет за собой ущерб как и предприятиям, так и энергетической отрасли. Ведь плата за тепло- и электроэнергию для населения обходится гораздо ниже себестоимости. Фактическая стоимость 1 Гкал — 3944 рубля, с населения взимается лишь 810 руб., себестоимость 1 кВт/час обходится в 17 руб. 30 коп., население — 6 руб. 50 коп. И дотация осуществляется именно за счет более высоких тарифов для промышленных предприятий. Остановив промышленность, мы залезем в долговую яму. Так что не надо делать вид, что все благополучно. Хотя и повода для паники нет. Украина тоже должна была России триллион, но рассчиталась. Надо и нам как можно быстрее уплатить долги и начать получать газ и топливо в полном объеме.

Але пакуль курс разліковага білета падае, дэфіцыт бюджэту і ўзровень інфляцыі растуць, перспектывы разлікаў з Расіяй за энерганосныя біты самыя неакрэсленыя. І, акрамя агульнавядомых слоў і лібаў, нічога не прагучала. Перспектывы ў кредитна-фінансавай галіне змрочныя і неакрэсленыя, але абцяжнёны з'есці свае капелюшы, якія даваў В.Герасічэв, з вуснаў фінансістаў не прагучала.

...Вось зноў створым рублёвую зону, тады і захывём?

Інфляцыя падсцягаюць неабгрунтавана выдаваемыя кредитныя рэсурсы, невысокая таксама і ўліковая стаўка па іх (сёння яна складае «ўсяго» 170 працэнтаў). На нарадзе ў Саўміне вырашана дзяржаўныя кредиты даць толькі Міністэрству хлебапрадуктаў і Мінсельгасхару; на закупку зерня і аплату ўборачных работ. Астатнім — шлях у камерцыйныя банкі.

МЯСЦОВЫ ЧАС

730 ДЗЁН БЕЗ РЭВАЛЮЦЫЙ

Максім ГРЭК, «ДВ».

Але той жывень запамінаўся не толькі шкадаваннем аб страчаных магчымасцях прыдатнага адпачынку, але і псіхазам рэвалюцыі, які ахапіў тады кожнага з нас. Нехта поўніў шэсцем і злараднасцю, адкрыта пацярпаючы рукі, якія надта сярэбелі ад жадання пастраляць праклятых дамакрату, а нехта моўчкі пазіраў з-пад ліба, пракручваючы ў галаве магчымасць развіцця далейшага свайго лёсу: ці чакаць, пакуль на Каліму адзін, ці ў ляс падавацца?

Памітаю, як неападыдзе напаліта, які ў першы дзень феерыі залізеў у ленынскіх лакаў і з задавальненнем сабраў са стэнда фотку Гарбачова, вокалізмента разадраўшы яе на дробныякі шматкі. І памятаю, які кпілі мы з яго праз некалькі дзён: бедлага, пацуючы пра перамогу Ельцына і пабачышы Міхаласяргію ў спартыўнай курчачцы на трапе самалёта ў Маскве, так разнервавася, так перапахавася, што пяць дзён піў без перапынку. І толькі магучае здароўе абібока не дазволіла яму загнуча канчаткова.

А наогул падазе жніўня 91-га ў нашай памяці адбіліся, скажам шчыра, выключна на эмацыянальным узроўні. Тры дні мы перажывалі за лёс краіны, лёс дэмакратыі, ды і за свой лёс. Седзячы ля тэле ўладкаваліся ў стражныя рэпартажы з плошчы ля Белага дома, слухачы Ельцына ды Растропавіча з аўтаматам на тонкай шы, мы напаяліся тымі ж пацуючымі, якімі жыла плошча, натоўп. Статкавы псіхаз, а потым статкавая эйфарыя захвалілі нас ўсёцям, і потым, схамянуўшыся і крыху су-

ДАЛІБОГ, цікава корпацца ў памяці, успамінаючы мінулае. Успамінаючы, да таго ж, не самі падзеі мінулага, а свае адчуванні, перажыванні, ацэнкі.

Жнівень 91-га года, сведчў з гарантыямі, выдаўся неблагім. І не таму, што сонца так напаяло галаву, што дагтуць не магу на яго забяцца. Проста памятаю, што, нацягваючы шторанку кірэзавы салдацкія боты і паглядваючы праз акно казармы на заліты сонцам пляц, надзвычай шкадаваў самога сябе, вымушанага гібець на такім надвор'і на гэтых нікому не патрэбных зборах.

пакоўшыся, мы самі паверылі сваім адчуванням і самі для сябе цвёрда вырашылі — за тры дні мы перажылі рэвалюцыю.

Дарэчы, і зараз той-сёй, асабліва ў Маскве, схільныя лічыць падзеі жніўня мяккай рэвалюцыяй, якая каштавала тры чалавечыя жыцці і безліч гарэлкі і бутэрбродаў для абаронцаў Белага дому.

Я не буду ні аспрэчваць гэта, ні пераканваць у іншым. Я сапраўды паверу расіянам, што ў іх у нейкай ступені адбылася рэвалюцыя, у выніку якой узнікла класічнае двухуладдзе.

Але для мяне, беларуса, з вышні двух гадоў надта ж добра відаць, што ніякай рэвалюцыі ў маёй краіне не адбылося.

Рэвалюцыя ў першую чаргу вымагае змены ўлады. Рэвалюцыя вымагае, каб да руля дзяржавы сталі асобныя новыя людзі, альбо нават старыя, якія вырашылі ўзяць новы кірунак.

Замена Дземянця Шустэвіча, якім бы дамакратам ні быў апошні, на рэвалюцыю не цягне анік.

Развал імперыі і стварэнне новых маладых дзяржаў таксама па сутнасці не сталі вынікам правалу знакітага пачуцця, бо працэс распаду імперыі непазбежны і гістарычна абумоўлены. Янаеў і «компания» маглі хіба крыху затармазіць гэты працэс, запавольваць яго, не больш. Яны маглі, вядома, нарабіць нямагла біды, праліць нямагла крыві, але суп-

нават на гэты лічаны аўтазаправачны станцыя паліва з перабоімі. Новая праблема ў гарадскай транспарту з'явілася са скарачэннем паставак нашай рэспубліцы газавога паліва. Закрывіліся 2 аўтазаправачныя, якія абслуговалі каля 3 тысяч аўтамабіляў (яны належалі ў асноўным ВА «Мінскгандальаўтатранс»). Гэтую аб'яднаную праблему, давайце запам'ятаем у гарадскіх інжынераў ВА транспарту і сувязі Мінгарынкам Генадзі Георгіевіча Ганчарыка.

ТЭМА ДНЯ

Тамара МАРКІНА, «ДВ».

«Добры вечар» ужо пісаў аб закравіцы некаторых гарадскіх аўтобусных маршрутаў. Гэта, як паведамілі ў вытворчым аб'яднанні транспарту і сувязі Мінгарынкам, выклікала перабоімі з пастаўкай бензину. І ідуць нашы транспартнікі па шляху найменшых страў: маршруты закрываюцца часова. І толькі тыя, якія дубіраюцца іншымі відамі транспарту. Якім чынам гарадскі аўтапарк вытэрпае паліўныя праблемы, давайце запам'ятаем у гарадскіх інжынераў ВА транспарту і сувязі Мінгарынкам Генадзі Георгіевіча Ганчарыка.

Генадзі Георгіевіч, нашы чытачы турбуюцца, што ў сувязі са скарачэннем паставак бензину на гарадскіх транспартных лініях стала менш аўтобусаў, тралейбусаў... Вось і аўтобусныя маршруты закрываюцца.

Што датычыцца электратранспарту — тралейбусаў і трамваяў — іх на лініях менш не стала. Наадварот. Мы купляем новыя тралейбусы ў Расіі. Вось і здвоеныя — на нашых вуліцах не навіна. У гэтым годзе атрымалі некалькі дзсяткаў аўтобусаў маркі «Ікарус» з Германіі. Праўда, быўшыя ў карыстанні. Дарэчы, пакуль што аўтобусы, якія працуюць на дызельным паліве, задыягніраваны без перабою. Іх мы, у прыватнасці, выкарыстоўваем на маршрутах у бок Маладзінкі, Кунцаўшчыны, Сухарэва.

ПАЛІЎНЫ КРЫЗІС: ЧАС ПІК

У мінулы суботу значны перабоі здарыўся з міжгараднімі пасажырскімі перавозамі. Мічанае, набыўшы білеты да Слуцка, іншых гарадоў рэспублікі, не змоглі выехаць са сталіцы. А ўсё справа ў тым, што аўтобусы напярэдадні не прыйшлі са Слуцка і іншых месц прызначэння, дзе яны павінны былі заправіцца бензінам, — не было паліва. У нас, на нашых аўтазаправках, бензін могуць набыць толькі «куткі дамагоў», аўтамабілі аварыйных службаў, УУС. І працуюць тых заправак усяго 2-3 на горад. Ды і пастаўляюць

важкіх запасаў. Тым не менш самым «хворым месцам» застаюцца пастаўкі гораду бензину. Мы накіравалі ліст на імя намесніка старшыні Саўміна, у якім апісалі сітуацыю з забеспячэннем бензінам аўтазаправачнага ў адзін з наяданых дзён. У той час, калі АЗ ВА «Мінскгаззаправач» дзёнавы мінімальны патрэба бензину А-76 складае 70 тон, АІ-92 і 83 — 40 тон, то ў гэты дзень «Мінскгаззаправач» атрымала 20 тон бензину А-76 і 11 тона АІ-92 і 93. Нягаватка бензину стала вынікам скарачэння прыгарадных і гарадскіх маршрутаў, па-

вельчэння інтэрвалаў руху аўтобусаў не ў гадзіну пік — у найбольш гарачы гадзіны іхнімёс неак выходзіць з прыкрых сітуацыяў, але ўсё гэта часова...

3-га недахопу паліва цяжка працуюць ВА «Мінскпасажыраўтатранс», «Мінскгандальаўтатранс», «Мінскгаззаправач».

Гэта адмоўна адбіваецца не толькі на рабоце гарадскіх аўтобусаў, але і зрывае своєчасовую даставку прадуктаў харчавання ў магазіны, балніцы, дзіцячыя ўстановы, абслугоўванне будаўніцтва, дамабудавання і асфальтабонных заводаў і камбінатаў.

Горад просіць дазволу ў ўрада атрымаць па меры неабходнасці нафтапрадукты самавыязам на Наваполацк і Мазырскай нафтаперапрацоўчых заводах, якія, дарэчы, працуюць у асноўным на расійскай нафце.

Але ж гэта часовы выхад. Нам патрэбны рашэнні на дзяржаўным узроўні, якія адкрыць шлях да стабільнага, бесперабойнага паступлення аўтамабільнага паліва для патрэб горада. Таму зразумела трывае чытачоў «ДВ»: ці хутка стабілізуецца праца гарадскага аўтапарку? Адак пакуль адзіны: усё залежыць ад своєчасавых дзеянняў урада.

ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫІ

ПАДСТАЎНЫМА, ВАЛЮТЫ ТАКСАМА. А МОЖА НАОДВАРАТ?

Уласн. інф. «ДВ».

Аб сучасным стане фінансавай, крэдытна-грашовай і валютнай палітыкі Беларусі ішла размова шорагу прадстаўнікоў Нацыянальнага банка, Міністэрства фінансаў, Дзяржаўна-аэканамічнага рэспублікі з журналістамі.

Пакуль што мы застаёмся ў рублёвай зоне, афіцыйна заявіў намеснік старшыні Нацыянальнага банка Беларусі А.Д.САРОКІН, таму размовы аб наданні разліковым білетам функцыі адзінага плацежнага сродку і тым больш аб увядзенні нацыянальнай валюты не маюць падстаў. Такі крок можа санкцыянаваць толькі сесія Вярхоўнага Савета, а ніяк не сам Нацбанк. Аб контрах будучай рублёвай зоны, умовах уваходжання Беларусі ў яе будзе

Ісці размова на сустрэчах кіраўнікоў урадаў і банкаў краін, якія ініцыюцца да такой інтэграцыі, а потым — кіраўнікоў дзяржаў. Сустрэчы будуць няпростымі...

Акрамя недахопу расійскай наўнасіці, галаўны боль банкіраў і фінансістаў — інфляцыя. Яна складае 30 працэнтаў у месяц (а заплаваная адзначная ліба). Наўрад ці ўрад здолее ўтрымаць яе сьветла ў заплаваных і ўзгодненых з МВФ і Расіяй межах. Хутчэй за ўсё, па асцярожных намыках прадстаўнікоў Мінфіна, інфляцыя будзе павялічвацца больш хуткімі тэмпамі. Бо расце дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту. Паводка прынесла страты ў 200 мільярдаў. Іх трэба будзе дадаць да ўжо існуючага дэфіцыту ў 0,5 трыльёна рублёў.

Інфляцыя падсцягаюць неабгрунтавана выдаваемыя крэ-

К НОВОМУ УЧЕБНОМУ ГОДУ

БОЛЕЕ 7 тысяч учащихся сядуць за парты новых школ, пабудаваных у Мінску к нинешнему году. Особую заботу строители столицы и Госкомчернобыль проявили к детям переселенцев из Новорослянского, Чечерского, Брагин-

НА СНИМКАХ: эти мальчиши будут учиться в новой средней школе № 208 в микрорайоне «Малиновка-3».

Бригадир трубоукладчиков Иван Кучук (справа) и рабочий Сергей Лещинский из ПМК-1 треста № 35 на благоустройстве территории бассейна.

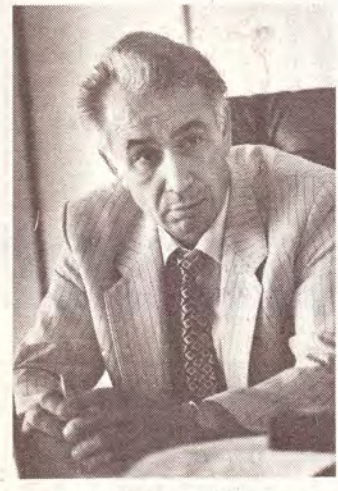
Воспитатель детсада № 542 Татьяна Жихарева знакомит детей с новой школой, где они будут учиться.

Фото Аркадия НИКОЛАЕВА, БЕЛІНФОРМ.

ПАРТРЭТ НА ФОНЕ РЭФОРМ

Не будзе перабольшаннем сказаць, што кожны мінічанін мае сваё меркаванне пра абутак маркі «Прамень». Хто ўхваляе і ганьцяца за прыгожыя і басножымі гэтага аб'яднання, а хто наадварот: верне кіраўніцкіх носьці ў бок «MADE IN...». Што зробіш, як кажучы суседзі, «на вкус і на цвет...». Тым не менш, «Прамень» — фірма сур'ёзна, са шматгадовым гандлёвым стажам. Як жыццё сёння тым, хто нас абавязвае? Вынесла наверх рыначна хваля каўчэг абуткаў, альбо накрыла яго крылом беспрацоўя? Аб гэтым сёння чытачам «Добрага вечара» раскажа генеральны дырэктар вытворчага абутковага аб'яднання «Прамень» Вячаслаў Браніслававіч ВЕРХОВСКИЙ.

— Па дарозе да Вас, Вячаслаў Браніслававіч, мне прышло ў ўспамін даўні закладчык эканомікі: «У нашай краіне на кожнага жыхара павіны па 4 пары чаравікаў, боцкаў, пантофляў. Вось толькі абутак той, як кажучы, не ў дугу: ці драныя вонкавы выгляд, ці несучасны, ці ўвогуле няжэсты, ці не таго памеру. Так і застаецца большасць яго незатрабаваным на складах...». Што тут казаць — меў ён рацыю, меў... Як вы лічыце, многія змяніліся з таго часу, ці на «Прамень» і ў ранейшыя гады было ўсё няблага?

— Што датычыцца абутку «Прамень», то з яго развіццём у асноўным не было праблем. У чорныя часы — 1976 годзе — вяртанне складала некалькі працэнтаў паштатата. Гэта, зразумела, не ўлічвала аб'яднанне ў вачах па-

«ПРАМЕНЬ». КАНАДСКІ ВАРЫЯНТ, ЦІ ВАЛЮТНЫЯ БОЦІКІ БЕЛАРУСІ

Тамара МАРКІНА.

купікоў. Абуткіцаў лаялі. І не без падстаў. «Праменёўская» прадукцыя не надта карысталася попытам не з-за неахайнасці, а з-за невысокай якасці мадэлявання, несучаснасці знешняга выгляду, нязручнай носкасці. Прышлося доўга працаваць над перспектывнымі мадэлямі.

У той сур'ёзнай працы ёсць неаблагоднівы момант. Сёння якасць нашых чаравікаў ды боцкаў на ўзроўні лепшых сусветных стандартаў. Рэкламацыі на прадукцыю з'яўляюцца амаль да мінімуму. Вось ужо 5 гадоў «Прамень» займае адно з першых месцаў сярод абутковых прадпрыемстваў СНД па якасці прадукцыі, попыту на яе.

— А ці не будзе гэта перабольшаннем?

— Ні ў якім разе. Наш абутак добра ідзе на амерыканскі, беларускі рынкі. Вось прыклад. Надаўна «Прамень» накіраваў Матілеву партыю боцкаў коштам па 5 тысяч рублёў за пару. Матілеўскі гандаль рэалізаваў іх ажно па 25-30 тысяч рублёў, і боцкі ішлі, як кажучы, на ўра.

На карысць якасці нашага абутку гаворыць і такі факт. Наша аб'яднанне адным з першых сярод абутнікаў выйшла на прамыя гандлёвыя сувязі з Канадай і Амерыкай. Першая краіна-пакупніком боцкаў «Прамень» стала Канада.

Дарчы, частку боцкаў канадскага рынку мы пакінулі ў Беларусі. Цяпер на «канадскія» боцкі ішлі на чорным рынку перапыналі ў дзесяткі разоў першапачатковы, тым, па якіх рэалізавалі прадпрыемства. Гэта таксама характэрны штырх.

У ліку краін-пакупнікоў прадукцыі нашага аб'яднання — Італія, Германія, Англія. «Прамень» пастаўляе на цесны еўрапейскі рынак мужчынскі і жаночы абутак, які адпавядае нават густам з прэтэнзіямі. Мы ведаем, што аб'ём і тавар на заходнім рын-

ку не пройдзе. У банку закажаў, якія паступілі ад іншаземных фірм, — да 2 мільянаў пар рознага абутку. На жаль, мы амаль прапалі замежным партнёрам толькі чвэрць ад таго, што яны просілі.

На якасць не скарыжэцца і беларускі пакупнік. Паспрабуйце купіць наш абутак — ён не залежыць.

— І што ж уяўляе сабою сёння калектыв аб'яднання «Прамень»?

— Наша аб'яднанне — гэта 7 тысяч чалавек, шэсць фабрык, на якіх шыюцца 30 працэнтаў беларускага абутку. На жаль, як і ўсе вытворцы мы перажываем не лепшыя свае часы. З той пары, як самі пачалі калектываваць аб'яднанне і рэалізаваць, аб'ём вытворчасці ўпаў на 4 мільёны пар абутку ў год. Калі раней мы шылі 12 мільянаў пар, то цяпер — 8 мільянаў. Мы страцілі, лічыце, добры 2 фабрыкі. Не, мавых звышнормаванне аб'яднанне пазбегла. Калі раней нам не хапала тысяч чалавек, а за чаго прыходзілася працаваць нават па су-

ботах і надзелам, то цяпер мы адмовіліся ад працы ў выхадныя дні. Сталі выпускаць больш складаныя вырабы: раней над пэўнай мадэллю працавалі 80 чалавек, сёння — над больш сучаснай — ужо 120. Павышэнне прадукцыйнасці, з аднаго боку, дазволіла захаваць калектыв, з другога — нашы боты, тупілі ды чаравікі сталі больш прыгожымі. Можна дзякуючы гэтаму наш абутак сёння нельга купіць.

— Праўду кажучы: няма ліха без дабра. А якія ж сёння галоўныя прычыны галадоўнага болю дырэктара і страху страціць месца ў работніцкай аб'яднанні? Мусяць, сыравіна — галоўныя бяды ўсіх беларускіх вытворцаў?

— Так, не памылчывыя. Але яна, тая бяда, была і ёсць. Тым больш, што ачышчэння гарбары і вытворцы скур блізкага замежжа змяняюць аб'ёмы вытворчасці.

— Ні ў якім разе. У прыватнасці, гораду Мінску мы паставілі трайную норму абутку. Але так складаюцца абставіны сённяшніх рыначных зносін, калі крыжыванне ажыццяўляецца пад 140-150%, а праблема плаціць мацней горадава вузла, з гандлёвых арганізацый мы патрабуем 50% напярэдні аплата, астатняе — на працягу 5 дзён. Мінскія магазіны ў асноўным аказаліся плаціцязольнымі, а ўсё абутак, першапачаткова пастаўлены ў Віцебскую і Гродзенскую вобласці, прышпілося перадаваць у іншыя месцы.

Асабліва добра ідзе зімовы асартымент. Горні з летнімі: расходы ў нас крутыя год стабільны, а вось прыход — розны. Тым лям адно спадзяванне — крыдзі, зімой жа фінансаванне становіцца стабілізуеца.

Змяняюцца патавоў буйной ратай жыццё, сінвей. Тым не менш працуем мы без перабоў. 45-50% сыравіны нам даюць ачышчаныя гарбары. Гэта Бабруйскі гарбарны камбінат, гарбарны завод у Гатава, Матілеўскі гарбарны завод. Другая палова сыравіны — расійская, якую мы набываем у аб'ёмах на наш абутак.

Тым не менш, акрамя згубленага, ёсць і здабыткі, якія прымушаюць ганарыцца нашым калектывам. У іх ліку і тое, што мы не ходзім з працягнутай рукой да ўрада за валютнымі датацыямі. За кошт свайго экспарту перайшлі на валютную самакупнасць. І што характэрна, мы не трацім долары і маркі на нейкі шырпэжы? Мы заклімаем за валюту высакіяскасныя клеі, хімічныя матэрыялы для вытворчасці поліурэтану (80%), новыя тэхналогіі і запчасткі да іх (20%). Дарчы, 10% валютнай вытворчасці ідзе ў дзяржаўны бюджэт.

— Калі аб'яднанне такое валюталічэскае, дык ці не можа быць «Прамень» памагачам тавару ў Гатава ў вытворчасці скур спадару Хаменку. Справа пакуль не зрушылася, але прапавана застаецца ў сле.

На мой погляд, Бабруйскі гарбарны камбінат аказаўся больш прадбачлівым. У мінулым годзе на аналізныя мэты мы далі Бабруйчанам 80 тысяч долараў. Звыш плана за гэта наша аб'яднанне ад іх атрымала 1 мільён долараў цудоўнай скур, якая пайшла на пашыўку экспертнага абутку.

— Мусу быць не зусім дакладнай, але ці не знадта скіраваны гандлёвыя інтарэсы аб'яднання «Прамень» у бок замежжа, доларавага пакупніцтва?

— Ні ў якім разе. У прыватнасці, гораду Мінску мы паставілі трайную норму абутку. Але так складаюцца абставіны сённяшніх рыначных зносін, калі крыжыванне ажыццяўляецца пад 140-150%, а праблема плаціць мацней горадава вузла, з гандлёвых арганізацый мы патрабуем 50% напярэдні аплата, астатняе — на працягу 5 дзён. Мінскія магазіны ў асноўным аказаліся плаціцязольнымі, а ўсё абутак, першапачаткова пастаўлены ў Віцебскую і Гродзенскую вобласці, прышпілося перадаваць у іншыя месцы.

Асабліва добра ідзе зімовы асартымент. Горні з летнімі: расходы ў нас крутыя год стабільны, а вось прыход — розны. Тым лям адно спадзяванне — крыдзі, зімой жа фінансаванне становіцца стабілізуеца.

— Я пуралася вялікіх чэргаў — лепш нешта не прылабіць. Усё ж прыходзілася і паставіць: купляла дзесяць боцкі — не сядзець жа зімой дома. А цяпер воль сандалі папалі. Як ставіцца аб'яднанне да вытворчасці дзіцячага асартыменту?

— Вытворчасць дзіцячага абутку заўсёды ў нас давалася дзяржавай. Сёння ж не. Калі ж рэнтабельнасць нашага аб'яднання складае ў сярэднім 40%, то рэнтабельнасць абутку для дзяцей — 5%, а калі і далічваючы прыходзіцца. Тым не менш мы шым і дзіцячы абутак. З ім сёння ўсё ў парадку — мужчынскі і жаночы ў большым дэфіцыце.

А што датычыцца сандалікаў, дык выпуск іх мы скарацілі (як падавалі нам гандаль, яны дрэнна прадаюцца). І ўсё ж мы выпускаем і сандалікі. Калі ў гэтыя дні іх няма ў магазінах горада — дык гэта чарова. Цяпер па іх вытворчасці б'ю ў

молдуску. Заглядаюць у крамы — сандалі хутка паступілі.

— Якімі намірамі сёння жыве аб'яднанне «Прамень»? Якія перспектывы яго развіцця?

— Маркуем вырўнуцца да ранейшых аб'ёмаў вытворчасці, але з новым узроўнем якасці абутку. Рэалізаваць сваю намірае намерыны праз супрацоўніцтва з замежнымі партнёрамі. Намі, Бабруйскім гарбарным камбінатам і прэзідэнтам германскай фірмы «Сан Манга» спадаром Клінгман арганізавана су-

на ЗДЫМКАХ:

Па шляху да поспеху, вясёламу часцей калючкамі, чым рукамі, аб'яднанне «Прамень» крочыць воль у 6 год на чале з генеральным дырэктарам Вячаславам Браніслававічам ВЕРХОВСКИМ.

На канвееры не падармілі.

Воль так, як усміхаецца, лёгка і ўпэўнена працуе адна з лепшых вытворцаў абутку Людміла Аляксандраўна КУСЦІКАВА.

У дэманстрацыйнай зале, дзе сабраны новы ўзрост абутку, нават вочы разбягаюцца. Дзіцячыя боцкі і іншую прадукцыю нам паказвае інжынер вытворчага аддзела Ванда Іванавна ЗАЙЦАВА.

Фота Юрыя ЗАХАРАВА.

РЭСПУБЛІКА

ШТО ВЫГАДА?

Калі б нават кожная дзесятая гаспадарка рэспублікі займалася вытворчасцю раўна на такім узроўні, як калектывнае сельскагаспадарчае прадпрыемства «Астрамечэ» Брэсцкага раёна, то вострая праблема асноўна была б вырашана паўнасна.

Брестаўчане гэта алейную расліну, уборка якой у гаспадарцы завершана, вырашвалі на 420 гектарах. І хоць у пачатку гады ўраджай насення быў больш важкім, але і сёлетня на круг атрымаў на 47,5 цэнтнера зерня. Як лічыць алейны аграном Іван Бурда, пры ўраджайнасці 20 цэнтнераў з кожнага гектара пры зольным даць 720 кілаграмаў алей, блізкага па якасці да алейкавага. Да таго ж, застаецца больш чым тры проты, які ўтрымліваюць 30 працэнтаў тэлу, збалансаванага па амінакіслотам, і ў жыццёва-доўгі заменіць любыя кансіпты.

УСПАМІН ПРА СЕРП І МОЛАТ

Сярпамі і косамі ўборачы калі 400 гектараў збожжавых зямель у хатася «Лясная народ» Пінскага раёна. 3-я павада на многія палі гаспадаркі нельга вывесці ўборачную тэхніку.

Такую карціну можна назіраць сёння і ў некаторых іншых гаспадарках раёна, бо тут засталася да трох збожжавых, 60 працэнтаў буйных палёў, каў, палівані пасеваў кукурузы і цукровых буракоў. Вада сыдзіць вельмі марудна, і страты ўраджаю будуць велізарнымі, нільдэчы на спробы працаваць дэзавельскімі метадамі.

ПІЧЫЛЬНІКІ У ПАШАНЕ

У бок адсутніцтва грашовых-касавай апараты стотніскіх прадуктаў, змяніўшы іх звычайнымі бухгалтарскімі лічыльнікамі. Прычына: апараты, маўляў, хутка існуюцца, і іх ніхто не ўмеў рамантаваць. Але ў радыёў пакупнікоў на конт гэтага крыху іншая думка. Калі на апараты кожны мог пранатраляваць кошт пакупкі, то на лічыльніках паспрабуй правесці. Ёсць і шчы адзін неапрацаваны момант: цыпер і падатковы інспектары, як ні стараюцца высветліць аб'ёмы рэалізацыі і прыбытку, зрабёць гэта з вылікай дакладнасцю ніх не могуць.

КЛЮЧ ЗМЯНІЎ ГАСПАДАРА

Па звестках, атрыманых карэспандэнтам БелаПАН з кампетэнтных крыніц, былі камандуючы Беларускай ваеннай акругай Валерый Кастэнка прызначаны камандуючым войскамі супрацьпавястанай абароны рэспублікі. У адпаведнай паставе Савета Міністраў Беларусі змяшчаецца таксама рашэнне аб звальненні ў запас раней займаўшага гэта пасаду Міхаіла Мажукіна.

ЯДЗЕРНАЯ ЗБРОЯ: ДНІ ЗПІЧАНЫ?

Канчатковы вывад ядзернай зброі з тэрыторыі Беларусі на тэрыторыю Расійскай Федэрацыі можа завяршыцца ўжо ў 1996 годзе. Аб гэтым заявіў карэспандэнт БелаПАН міністр абароны Беларусі Павел Казлоўскі. Праект адпаведнага пагаднення ўжо падрыхтаваны для падпісання на ўзроўні кіравноў урадаў. Падпісанне абудзена, магчыма, у верасні 1993 года. Па звестках БелаПАН, на сённяшні дзень на тэрыторыі Беларусі размешчаны 72 стратэгічныя боеваыя. Абслугоўваюцца яны войскамі, якія знаходзяцца пад юрысдыкцыяй Расіі.

НЕ ЗПОУЛЕНА — НЕ ХАБАНІК

Самымі крымінальнымі ў рэспубліцы лічацца структуры міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, гандлю, транспарту. І гэтыя тры галіны расследаванняў справ на хабарах належыць менавіта гэтым ведамствам. Усяго тлум па дзе хабарных плямаў леглі на мушкетэры Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі, адукацыі. У той жа час хадзіліся беллы халаты ў сферы аховы здароўя — ніводна хабару не зафіксавана. Зрэшты, у МУС лічыць, што алоўжыванні ёсць і тут, але выкрывіць іх нельга неапрацаванымі актывамі. А можа быць, адсутнічае хабару звязаную з узроўнем медыцынскага абслугоўвання?

Кацярына ВЫСОЦКАЯ, БЕЛІНФАРМ.

ВОПРОС ИЗ КОНВЕРТА

НЕ БЕСПОКОЙТЕСЬ. ЕСТЬ ТОВАРЫ И ДЛЯ ДЕТЕЙ

«Давно ходили разговоры об открытии на улице Немига в Минске магазина «Детский мир». И вот недавно я узнал, что на том месте открылся супермаркет, торгующий

только за валюту. Неужели нельзя было найти ему другое место?»

Владимир Зданович.

Должны успокоить нашего читателя: на улице Немига открылся обычный универсам. И торгуют в нем в основном за рубли. Хотя в главном магазине прав — по дизайну торговых залов, по возможности выбора товаров торговый дом «На Немиге» больше походит на западный супермаркет, нежели на доморощенный универсам.

Что же касается «Детского мира», то его открытие было признано городскими властями не-

слишком перспективным. Не очень уж большой асортимент детской одежды выпускается сейчас на Беларуси. И существующие торговые площади не всегда есть чем заполнять... Кроме того, в составе торгового дома «На Немиге» есть магазин по улице Кошевого, где можно приобрести и детскую одежду. Да и в новом универсаме тоже существует отдел детских товаров.

ГОТОВЬТЕ КОШЕЛЬКИ, АКЦИОНЕРЫ «ЭЛТИКА»!

С конца 1992 года минчане приняли самое активное участие в подписании на акции АО «Элтика», штаб-квартира которого находится в Витебске. В прессе, на телевидении прозвучал ряд сообщений о крахе некоторых российских акционерных обществ. Вот и акционеры «Элтики» забеспокоились. Звонят в редакцию. Шлют письма. Вот что написала минчанка А.М.Назаренко:

«Уважаемая редакция! Вы — последняя инстанция. Дело в том, что я хочу узнать об акционерном обществе «Элтика». В декабре 1992 года подписала на акции этого общества, и в конце марта они

обещали выдать эти акции. Уже август, а о них ничего не слышно. Телефон в Минске не отвечает. Нет ответа и на письма, которые я высылаю в Витебск. Я думаю, что в таком положении я оказалась не одна. Пусть что-то сообщат через вашу газету своим акционерам, а именно: свои координаты, телефоны, планы».

Вот что сообщает А.М.Назаренко и другим акционерам АО «Элтика» директор фирмы «Элтика М» — официального дистрибутора АО «Элтика» в Минске, Минской области и части России — Александр Владимирович ШАХНЮК:

временные свидетельства на акции являются таким же официальным документом, как и сами акции.

Дивиденды своим акционерам «Элтика» намеревается выплатить по итогам работы за 1993 год. Судя по тому, что стоимость фондов «Элтика» ошито возросла с начала года и, судя по прогнозам, до его конца возрастет в несколько раз, стоимость акций АО «Элтика» также возрастет в несколько раз. Значит, дивиденды составят немалую сумму, какую — подсчитаем к началу 1994 года.

По всем интересующим вопросам акционеров АО «Элтика» просим звонить в нашу фирму «Элтика М» по телефону: 690-525.

— Инвестиционно-исследовательская компания «Финэкс», ранее представлявшая АО «Элтика», прекратила свои представительские полномочия в Минске. Они полностью переданы нашей фирме «Элтика М».

Спешим сообщить читателям «Добрага вечара», что обмен временных свидетельств на акции АО «Элтика» на собственные акции произойдет с конца сентября по октябрь текущего года. В настоящее время акции получены и проходят регистрацию. Кстати, наши акционеры были предупреждены о нецелесообразности спешного изготовления акций. Исходя из этого, чтобы избежать больших финансовых потерь, акции были отпечатаны именно в такие сроки. Хочу напомнить, что

ФАКТ І КАМЕНТАРЫ

БЫЦЬ АКЦЫОНЕРАМ КАРЫСНА, КАЛІ... АКЦЫІ ЗАСТРАХАВАНЫ

Шырокі выбар месцаў, дзе зберажэнні беларусаў маглі б быць не толькі застрахованымі ад інфляцыі, але і прымножыліся, парадзіў чытацкай «інфляцыйны» час. Вялікая частка нашых сучаснікаў, якая паставіла перад сабой пытанне — куды ж укласці грошы і з дзяржавы ўсвадоміўша ісціну аб высакіроднай справе — рызыцы, паспяхалася аддаць набыты зберажэнні структурам з «гордым» назвай — акцыянерныя таварыствы. Аднак, як аказалася, не ўсім, хто паддаўся спачасу рызыцы, прыйшлося адзначыць гэту падзею шампанскім — для многіх спроба зберажэнняў нажытае закончылася горкім слязамі, як, напрыклад, атрымалася з укладчыкам акцыянернага таварыства «Народная грамада», што распалася.

«Выратаваныя кругі» сучаснікаў, якія пажадалі стаць акцыянерамі розных структур, вырашыла кінуць страхавое акцыянернае таварыства «ДДД ІНСТРАХ», якое з нядаўняга часу адным з першых у рэспубліцы адкрыла новы від паслуг — страхаванне каштоўных папер.

— Страціць грошы ў чыперанай сітуацыі — не што іншае, як няшчасны выпадак, — сказаў

генеральны дырэктар «ДДД ІНСТРАХ» Сяргей Чыльчэвіч. — Таму задача нашай кампаніі — засцерагаць грамадзян ад любой неапраўданай рызыкі. Такім чынам, акцыянеры, набываючы акцыі або аблігацыі, з гэтага часу маюць магчымасць застрахаваць іх. Паўмовава дагавора, страхавым выпадкам з'яўляецца зніжэнне вартасці каштоўных папер ніжэй чым на 85 працэнтаў ад наміналу і неатрымання мінімальнага дывідэнду, указанага ў дагаворы страхавання, але не менш чым 25 працэнтаў. На жаль, часта людзі, якія пажадалі ўкласці грошы ў акцыі, не зольныя грамадзян усё падлічыць і «ключоца» на тых камерцыйных структурах, якія змаглі стварыць сабе больш прывабны імідж. У той жа час першапачаткова трэба бачыць не знешнюю абалонку, а сутнасць, якая заключаецца ў тым, ці з'яўляецца акцыя гарантанай, надзейнай і прыбыткавай. Каб зрабіць правільны выбар — неабходна кансультацыя, якую акцыянерны таварыства могуць атрымаць у нашай кампаніі. Акрамя таго, з мэтай забяспечыць кліенту страхавую ад непрадбачанага выпадку, які можа закрануць і нашу фірму, мы праводзім перастрахованне — гэта значыць дзеліць рызыку

з іншай структурай, якая займаецца страхаваннем. У выніку акцыі кліента аказваюцца застрахованымі двойчы.

— Апрача простых грамадзян, хто яшчэ мае магчымасць карыстацца вашай страхавой?

— У першую чаргу, гэта самі акцыянерныя таварыствы, якія, зразумела, хочучы клапаціцца аб сваіх укладчыках і праводзяць грамадую эмсіюныя палітыку, а таксама ўсе дзяржаўны і брокерскія канторы, якія працуюць на фондавым біржы і пазабіржавым рынку, дзе, як вядома, і прадаюцца акцыі. Дарчы, яшчэ адзін «фронт» нашай работы звязаны са страхаваннем усяй эмсіі каштоўных папер прадпрыемстваў, якія акцыяніруюцца. Прычым, страхавую акцыі незалежна ад таго, хто ў далейшым стане іх уладальнікам.

Што ж, здаецца, разам з адмоўнымі эмоцыямі, што падарыла нестабільная эканоміка, у нашым жыцці павяляюцца прыкметы цывілізаванага грамадства. У іх ліку і канкрэтны клопат аб акцыянерах.

Кацярына ВЫСОЦКАЯ, БЕЛІНФАРМ.

МОЛОДЕЖНЫЙ МЕРИДИАН

КАЖДОМУ ОВОЩУ — СВОЙ СТУДЕНТ

Елена КАГАЛОВСКАЯ.

Ах, лето, лето...

Время, когда все экзамены и сессии уже сданы, и, кажется, имеется полное право оглянуться на окружающий тебя мир, выбраться отдохнуть на природу или подзаработать денюжку.

Да вот проблема — где сейчас возьмешь такие деньги на отдых? А об устройстве на работу часто приходится только мечтать.

Вот и тычутся молодые, как слепые котята, а между тем давно уже существует в Минске «Служба занятости молодежи и студентов». А если быть точным, в прошлом году отпраздновала она свое 30-летие. Правда, раньше это был штаб студенческих отрядов. Но все течет, все меняется.

Итак, если ты молод, работоспособен, специальности не имеешь, то дорога тебе одна — на сельскохозяйственную. Собираются студенческие отряды (человек

цией, можешь подработать по контракту от 3 до 6 месяцев за рубежом. Например, в Польше или Чехии. Подобным образом в этом году работает 120 человек.

Не забывает «Служба занятости» и о школьниках. Для них организуются летние лагеря труда и отдыха. Однако радоваться особо не нужно. Возможность посетить эти лагеря или пожить «об обмене» в Польше открывается в том случае, если школьник сотрудничает со «Службой занятости молодежи и студентов». В противном случае, извините.

Есть еще и международные лагеря добровольного труда.

Может создаться впечатление, что в «Службе занятости» предпочитают работать с массами, отвергая индивидуалов. «Этот не совсем так», — рассказывает ее руководитель Николай Миткович. — Конечно, если ты приходишь один, толком не зная, что нужно, то перспективы у тебя невелики — либо банк данных, либо самообразование. Но бывает и такое: приходит человек и сообщает: «У нас группа, органи-

зуйте, пожалуйста, нам поездку туда-то и туда-то».

И «Служба», если может, организует. Короче говоря, если, дорогой друг, у тебя одна цель — подработать летом, можешь не беспокоиться, работу тебе найдут. Вот если ты хочешь устроиться по специальности, да еще на продолжительное время, тут сложнее.

А в общем-то ситуация сейчас не на высоте. Во времена «застоя», которые все так активно ругали, условия для устройства на работу студентов были более приемлемыми.

Например, существовало льготное налогообложение по приему студентов на работу. Сейчас оно отменено, и организациям невыгодно брать подобную молодежь. Для примера. Раньше, в 1985 или 1986 годах, летом в студенческих отрядах работало около 30 тыс. человек. Сейчас эта цифра не превышает 10 тысяч.

И все же, несмотря на все трудности, «Служба занятости» продолжает функционировать. Теперь стараются расширить пе-

У НАС В ГОСТЯХ

СЕАНС ДОКТОРА ПО ИМЕНИ МОДА

Инна КОЧЕТКОВА.

Мысленно перебирая все стандартные фразы о моде для выступления, неожиданно вспоминаю случайный разговор из моего «всегодабудущего» детства. Две молодые учительницы гневно клеймили проходящую мимо преподавательницу французского языка: «Нет, ну ты подумай — юбка выше колена и на колготках совершенно неприличные ка-меш-ки! На месте заву-ча я бы напомнила ей, где она находится. Кругом же дети!»

«Дети» в моем лице еще не научились ненавидеть красоту, индивидуальность и воспринимали французский только вместе с потрескавшимися нарядными своей учительницы...

Слава Богу, вряд ли сейчас где-то регламентируют длину юбок или обсуждают на педсовете ярлык манжур. На смену всеобщему диктату пришла наконец-то — ура! — долгожданная свобода. Преобразилась страна «однойдвухтрех» болванчиков, десятилетиями упакованных в «приличные» серо-коричневый узор. И среди прочих, сменявших свои цвета флагов, подняла еще один — флаг Моды. Той, которая принадлежит личности, образу, индивидуальности.

Написала последнюю фразу и сама испугалась — да что ты, в самом деле, какая индивидуальность? Стремления наши направлены лишь на сахар-маку-макаронные изделия. А мода пусть принадлежит индивидуальности где-нибудь в другом, более сьом месте. Тем более, всем известно, что по одежке только встречают.

Вот тут бы и закончить неактуальные прения о моде, но, к счастью, не все мыслят вышеперечисленными штампами. И с вопросом: «Так ли уж важна мода в нашей сегодняшней жизни?» — я обратилась к человеку, который не только утвердительно на него отвечает, но и сам состоит на службе у этой ветреной сударыни.

Магазин «Колумбус» хорошо известен из-за высокого качества и европейской «фирменности» предлагаемой одежды. И встреча с его хозяйкой Эллой Тариновой открыла для меня притягательный мир изысканности и высокого вкуса. На банальнейший вопрос: «Что носят?» Элла ответила сразу же:

«Все что угодно. Только чтобы это было искусством, художественным шедевром. Как

пейзаж, соната, танец, красивое здание или скульптура...

— Элла, простите, но мне кажется, что нас — как внутри, так и снаружи — переделывать невозможно.

— Да, у нас нет институтов моды, в нас подавлены чувства красоты. Ведь она была политически неблагонадежна... Но зато у нас есть самое главное — бесценные экземпляры женщин, которые при всем этом умудрялись поступать по законам женской красоты. Они оставались модными вопреки всему. Именно «вопреки» — ведь нам никто ничего не предлагал. При полном отсутствии моды мы приходили к ней сами.

Я считаю, что наши женщины более талантливы, более артистичны и изысканны по своей натуре, чем общая масса женщин в Европе. Природой нам дано больше — ведь недаром говорят о загадочной русской душе. И, конечно, нельзя забывать о влиянии многовековой культуры.

Я мысленно аплодировала Элле — ее патриотизм мне гораздо ближе, чем все вместе взятые митинговые с пеной у рта ораторы. Есть еще, оказыва-

ется, люди, которые не зарывают «совок» вместе с его обитателями в помойные обросы.

— Элла, неужели нашей изысканности могут позавидовать даже француженки? Что-то не верится.

— Я и мои друзья часто бываем за рубежом. По моим наблюдениям, на Западе редко кто умеет создать свой яркий образ. Там предъявляются к одежде лишь требования удобства и качества. Как говорится, они выгля-

дят «никак» — по крайней мере, большинство из них. Исключения составляют лишь итальянки.

— Почему именно они? — Опять же — их внутренняя артистичность, эмоциональность. Итальянки изучают себя, каждая из них — стильная и неповторима. Последний раз, когда я была в Италии, каждая вторая женщина носила норковую шубу. И ни одна не повторяла своих модных соотечественниц.

— У вас сейчас есть возможность создавать и поддерживать свой образ, высоко поднимать планку своей внешней красоты. Раньше, когда вы были преподавателем, таких широких возможностей, скорее всего, не было. Какой вы были тогда?

— Такой же. Ведь я женщина, я обязана... Выкручивалась, как могла — вязала, подрабатывала, фантазировала с умелой шить подругой. Иногда влезала в долги.

— И как относились окружающие к вашей постоянной эгоистичности?

— Почему-то было принято считать, что преподаватель в дорогой шубе не может быть умным и профессиональным — что-то в нем не так. Конечно, мне советовали — не носи, это вызывающе и неприлично. Ну, а я считала, что неприлично выглядят они. И оставалась собой.

— Элла, как вы для себя определяете понятие моды?

— Как одну из составных частей общей картины мира. Она характеризует состояние общества. И как искусство, конечно.

Да, у доктора Моды есть свой рецепт счастья — она сама.

Потом Элла показывала одежду из своего магазинчика. И у меня рождались такие ощущения, как в детстве, после уроков той самой учительницы французского. Восхищение красивой женщиной и стремление походить на нее. Ну чем не сеанс психотерапевта?

Для меня мода — это еще и профессиональный интерес. Когда в магазин приходит человек, желающий хорошо выглядеть, мы с сотрудницами пытаемся ему помочь в создании личного стиля. И если потом звонят и благодарят, становятся постоянными покупателями, то я думаю о том, что еще кто-то стал красивее. И счастливее...

— Но ведь, действительно, по одежке только встречают.

— Я считаю, что одежда — не только футляр. По-моему, она несет сложную психологическую и эстетическую нагрузку. Плохо одетая женщина зла, алчна, часто имеет комплекс неполноценности — ведь она подавляет свою сущность. Женщина, думающая о моде столько же, сколько о лунных кратерах, не может быть умной и молодой. И никогда не поймет, что нельзя ненавидеть человека лишь за то, что он красиво одет. А я, встречая стильных людей, мысленно кричу им «браво!». Они несут в себе культуру, не дают нам забыть о собственной красоте.

Потом Элла показывала одежду из своего магазинчика. И у меня рождались такие ощущения, как в детстве, после уроков той самой учительницы французского. Восхищение красивой женщиной и стремление походить на нее. Ну чем не сеанс психотерапевта?

Для меня мода — это еще и профессиональный интерес. Когда в магазин приходит человек, желающий хорошо выглядеть, мы с сотрудницами пытаемся ему помочь в создании личного стиля. И если потом звонят и благодарят, становятся постоянными покупателями, то я думаю о том, что еще кто-то стал красивее. И счастливее...

— Но ведь, действительно, по одежке только встречают.

— Я считаю, что одежда — не только футляр. По-моему, она несет сложную психологическую и эстетическую нагрузку. Плохо одетая женщина зла, алчна, часто имеет комплекс неполноценности — ведь она подавляет свою сущность. Женщина, думающая о моде столько же, сколько о лунных кратерах, не может быть умной и молодой. И никогда не поймет, что нельзя ненавидеть человека лишь за то, что он красиво одет. А я, встречая стильных людей, мысленно кричу им «браво!». Они несут в себе культуру, не дают нам забыть о собственной красоте.

ВОЗЬМИТЕ НА ЗАМЕТКУ

МИР ДА СОГЛАСИЕ

В отличие от людей растения не могут сами «разойтись» и в случае «несовместимости их характеров» губят друг друга.

Несовместимость и близость растений проявляются даже на стадии хранения собранной продукции. Природа снабдила растения двумя группами веществ, необходимых для развития, — консервирующими, чтобы уберечь растения от гибели в период роста и плодоношения, и разлагающими — ускоряющими естественный процесс распада мякоти плодов для высвобождения семян.

На стадии хранения консерванты становятся друзьями городинки, а разлагающие вещества — врагами. Многие сочные

плоды, в особенности яблоки, выделяют такое разлагающее вещество, как газ этилен. Поэтому нельзя хранить яблоки вместе с огурцами или капустой в закрытых помещениях в ящиках, пакетах, просто в соседних кучах. Огурцы рядом с яблоками вянут и сморщиваются уже на третий день хранения. Интересно, что также быстрее вянут резанные цветы в вазах, если рядом стоит тарелка яблок.

С другой стороны, шелуха лука, шкурка чеснока, хвоя, стружки хвойных пород, лопик содержат много консервантов. Поэтому

морковь значительно лучше хранится, будучи пересыпанной луковой или чесночной шелухой или же хвойными опилками. Менее прорастает в такой атмосфере и картофельные клубни.

Однако тот же этилен из врага можно превратить в друга. Если положить рядом в закрытом пространстве яблоки и недозревшие помидоры, то они быстро покраснеют — поспеют.

Признак совместности цветочных растений можно определить экспериментальными методами. Для этого необходимо в

разные баночки с водой поставить одновременно срезы разных цветов: в одну баночку только ветку одного цветочного растения, а в другую — пару разных. И заметить, которая из веточек быстрее завянет — одинокая или в паре. Если пара веточек продержится дольше, чем одинокая, значит, эти цветочные растения — друзья. Если в компании цветы быстрее завянут, значит, эти растения — враги. Не все виды цветов можно ставить в одну вазу. Поддерживают друг друга розы и лилии, цикламены и кальцеоларии, ландыши и жасмин, незабудки и ландыши. С другой стороны, взаимно угнетают друг друга розы и гвоздики, георгины и пионы, лилии и гвоздики, нарциссы и ландыши, сирень и фиалки, тюльпаны и незабудки, пионы и розы, ландыши и сирень. То же самое будет наблюдаться и на клумбах.

Для обеспечения хорошего роста и цветения подкормку проводят 2-3 раза: первую — азотными удобрениями в период отращивания побегов (март-апрель), вторую (июль-август) — после массового цветения и 3-ю (октябрь) в конце роста полным минеральным удобрением (20-40 г на 10 л воды). Одновременно с посадкой клематисов устанавливаются деревянные или металлические опоры. Они должны быть достаточно прочными, высотой от 1 до 2,5 м и различной формы. По мере отращивания побегов их нужно равномерно распределять по опоре и подвязывать.

В условиях Беларуси чаще встречаются клематисы пяти садовых групп: Жакмана, Витицеллы, Интегрифолия (цветение происходит на побегах текущего года), Патена, Лануиноза (цветение происходит весной на побегах предыдущего года). Эти биологические особенности нужно учитывать осенью (октябрь-ноябрь) при обрезке надземной части. Первые три группы образуют до уровня почвы или оставляют основания побегов (до 10-15 см), в двух последних группах слабые и больные побеги полностью вырезаются и сжигаются. Оставленные побеги необходимо укоротить до 10-15 узлов (1-1,5 м), свернуть колцом и уложить на лопик. С наступлением устойчивых заморозков или несколькими ранее основания растений (всех групп) окучивают землей до высоты 10-15 см, а оставленные побеги окучивают лопиком, затем водонепроницаемым материалом (рубероид, толь, пленка) и прижимают, чтобы не дуло ветром. Весной, когда минует опасность заморозков, укрытия снимают и постепенно разокучивают.

Размножают клематисы вегетативно (делением куста, отводками, прививкой, черенками) и семенами. Деление куста — наиболее простой способ размножения крупноцветковых

сортов. Делят хорошо развитый здоровый куст (в возрасте 4-5 лет) ранней весной. Корневую шейку следует заглубить на 5-10 см, землю обильно полить. Лучше высаживать клематисы весной, когда побеги еще не начали расти или только тронулись в рост. В случае необходимости посадку можно производить в июле-августе, при этом нужно обеспечить хороший полив и притенение.

Для обеспечения хорошего роста и цветения подкормку проводят 2-3 раза: первую — азотными удобрениями в период отращивания побегов (март-апрель), вторую (июль-август) — после массового цветения и 3-ю (октябрь) в конце роста полным минеральным удобрением (20-40 г на 10 л воды). Одновременно с посадкой клематисов устанавливаются деревянные или металлические опоры. Они должны быть достаточно прочными, высотой от 1 до 2,5 м и различной формы. По мере отращивания побегов их нужно равномерно распределять по опоре и подвязывать.

В условиях Беларуси чаще встречаются клематисы пяти садовых групп: Жакмана, Витицеллы, Интегрифолия (цветение происходит на побегах текущего года), Патена, Лануиноза (цветение происходит весной на побегах предыдущего года). Эти биологические особенности нужно учитывать осенью (октябрь-ноябрь) при обрезке надземной части. Первые три группы образуют до уровня почвы или оставляют основания побегов (до 10-15 см), в двух последних группах слабые и больные побеги полностью вырезаются и сжигаются. Оставленные побеги необходимо укоротить до 10-15 узлов (1-1,5 м), свернуть колцом и уложить на лопик. С наступлением устойчивых заморозков или несколькими ранее основания растений (всех групп) окучивают землей до высоты 10-15 см, а оставленные побеги окучивают лопиком, затем водонепроницаемым материалом (рубероид, толь, пленка) и прижимают, чтобы не дуло ветром. Весной, когда минует опасность заморозков, укрытия снимают и постепенно разокучивают.

Размножают клематисы вегетативно (делением куста, отводками, прививкой, черенками) и семенами. Деление куста — наиболее простой способ размножения крупноцветковых

АСТРОЛОГИЧЕСКИЙ ПРОГНОЗ

19 АВГУСТА, ЧЕТВЕРГ

3-й лунный день связан с активностью. Не сидите на месте. Все начинания будут иметь успех, если они делаются с благими мыслями. Слова, а особенно мысли, приобретут важное значение. Очень хорошо в этот день покупать и одевать новую одежду, а вот старую, обветшавшую — считается дурным знаком — у вас долго не будет прибыли.

Луна в знаке Девы благоприятствует косметическим и омолаживающим процедурам.

20 АВГУСТА, ПЯТНИЦА

4-й лунный день не благоприятствует коллективным мероприятиям. Уделите время дому, семье, родителям или побудьте некоторое время в уединении. Благоприятны любые творческие начинания, а также крупные имущественные приобретения. Дурным знаком будет потеря (особенно головного убора). Ваше дальнейшее материальное положение зависит от ваших морально-этических критериев. Будьте осторожны с острыми предметами. Пропитая кровью является предупреждением о том, что либо вы переступили какую-то грань святости, либо вокруг вас много людей, которым вы позволяете на себе паразитировать, что само по себе является злом.

21 АВГУСТА, СУББОТА

Это день риска и авантюризма. Не стоит поддаваться унынию и быть пассивным. Хорошо устроить какой-нибудь праздник. Полезно начать новое дело. Старайтесь избегать злости, агрессии и мстительности. А если вы столкнетесь с этим в контактах, значит, вас пытаются спровоцировать на ответные действия и вообще в свой грязный поток.

Особое внимание уделите пище и диете. Если вы поможете, глотать в 5-й лунный день противопоказано.

22 АВГУСТА, ВОСКРЕСЕНЬЕ

Все в этот день надо делать в меру, без излишеств. Очень благоприятно возделывать землю и заниматься физическими упражнениями. Постарайтесь отдохнуть, побыть на природе, от интимных встреч лучше воздержаться.

23 АВГУСТА, ПОНЕДЕЛЬНИК

В 5 ч. 50 мин. Солнце войдет в знак Девы, и после праздника наступит суровое буди. Отнеситесь к этому с долей терпения и смирения. В этот день благоприятны все оздоровительные процедуры. А в 13 ч. 50 мин. с восходом Луны, начнется 7-й лунный день, связанный с информационными потоками. Хорошо учиться чему-то новому, много читать. Старайтесь в этот день не есть мясо и куриного мяса, ведь символ дня — Петух!

24 АВГУСТА, ВТОРНИК

Следите за своими словами в этот день. Нечаянно сказанное вами слово может кого-то ранить. Главное, бороться со страхом, который идет от незнания. Однако, если вы честны, вам нечего бояться. Ведь страх и ложь являются главными орудиями сил зла.

В этот день благоприятно закладывать фундамент дома, сажать растения. Хорошее время для творческих начинаний и зачатия ребенка.

Напомним, что 8-й лунный день, который начнется в 15 ч., предполагает пост и очищение от шлаков.

25 АВГУСТА, СРЕДА

Постарайтесь решить все важные дела в первой половине дня. Что-то кардинально изменить в себе благоприятно будет именно сегодня. Хороши новые дела, начинания и авантюры. Можно стричь волосы и ногти (но только до 16 ч.). А в 16 ч. с восходом Луны, начнется 9-й, сатанинский, лунный день, опасный в первую очередь ложью, обманом и клеветой. Не поддавайтесь на провокации.

ФОТАЭЦИЮ

НА БЕРАЗЕ СВИСЛАЧЫ. Фото ВЕАСЬКО.

МИЛОСЕРДИЕ

ЗА РАССТАВАНИЕМ — ВСЕ ЖЕ ВСТРЕЧА

По приглашению комитета «Киндер фон Житковичи» города Гермесхайм в Германии, на днях charterным рейсом Аэрофлота 114 детей Житковичского района и 19 из Мозыря вылетели в Германию на отдых и оздоровление.

Обратный рейс доставит 150 детей из Житковичского района, которые в течение месяца с 8 июля по 8 августа находились в семьях региона Райнланд Пфальц.

Рассказывает председатель комитета «Киндер фон Житковичи» пастор общины Евангелистической церкви Германии Норберт Ункрих: «На протяжении трех лет мы поддерживаем контакты с благотворительным фондом «Жизнь после Чернобыля» Республики Беларусь. Начали с организации отдыха и оздоровления детей, пострадавших в результате аварии на ЧАЭС, когда в августе 1991 года приняли 80 детей Житковичского района. Эта акция имела большой резонанс в Германии. Сотни людей откликнулись на наш призыв помочь детям. Уже в следующем году в Германию побывали 300 человек».

В дальнейшем ездить будут дети, которые ранее не были в Германии. К этому вынуждает, как пояснил пастор, «сложная социально-психологическая ситуация в Житковичском районе». Однако в отдельных случаях комитет будет содействовать и повторным поездкам.

РИД.

СПАДЧЫНА

ГРОШЫ ВА ЎЛАДЗЕ ИНФЛЯЦЫ?

Алесь КНЯЗЮК.

Намеснік старшыні парламенцкай Камісіі па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны Алег Трусаў наведаў Мясцёлаўшчыну, дзе правярў ход рэстаўрацый помнікаў гісторыі і культуры. У прыватнасці, правярка тычылася былога езуіцкага касцёла, царквы ў Мазале, Ануфрыеўскай царквы ў Сялячах і былога манастыра ў Пустынках.

Як адзначыў Алег Трусаў у гутарцы з карэспандэнтам БелаПАН, аднаўленчыя работы ў езуіцкім касцёле вядуцца добра. Што ж тычыцца іншых згаданых аб'ектаў, то рэстаўрацыя іх зацягваецца. Прычына, як сказаў А.Трусаў, — прамаруджанне з боку Экзархата Праваслаўнай царквы, з якім паўгода вядзецца перапіска аб неабходнасці перавядзення названых аб'ектаў на свой баланс. Аднак дагэтуль неабходныя дакументы не прадстаўлены. Калі гэта не будзе зроблена да канца жніўня, заявіў Алег Трусаў, то выдзеленыя з рэспубліканскага бюджэту сродкі — некалькі мільёнаў рублёў — будуць пераведзены на рэстаўрацыю іншых аб'ектаў Беларусі.

ВЫПУСК — 6

ВОСЬ ДЫК ЖАРТЫ!

ПАРНІК ПРЫЗЯМЛІЎСЯ Ў ГАРОДЗЕ (ПРАЎДА, НЕ Ё СВАІМ)

Тамара МАРКІНА.

Гэта здарылася ў дачным капатэры «Парэкс», што пад Дамашанамі (лінія электрапалаз-доў Мінск — Барысаў). Стыхія абрала «Парэкс» недарма. У капатэры сабраліся вельмі сур'ёзныя людзі — работнікі апарату. Мысці, каб здзіліць гэту катэгорыю вельмі рэалістычных і практычна мыслячых грамадзян, вхура паджартавала над імі. Вярнуцца ў аб'ект на паўноч з пяцінаці на суботу яна падняла ў паветра невялікі (у рост чалавек) памеру — метраж з 14 — з пластыкавымі «абрынамі» парнік.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

Не пазыздросціў гаспадарам цяпличы пералётчыца і будучыя дамы. Каму — цуд, а каму — адна марока.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

Не пазыздросціў гаспадарам цяпличы пералётчыца і будучыя дамы. Каму — цуд, а каму — адна марока.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

Не пазыздросціў гаспадарам цяпличы пералётчыца і будучыя дамы. Каму — цуд, а каму — адна марока.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

Не пазыздросціў гаспадарам цяпличы пералётчыца і будучыя дамы. Каму — цуд, а каму — адна марока.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

Не пазыздросціў гаспадарам цяпличы пералётчыца і будучыя дамы. Каму — цуд, а каму — адна марока.

Падняла, каб апусціць праз некалькі участкаў, на якіх ужо стаіць дабрыня дамы і будучыя памешчкі.

Цяпличка, разгубіўшы па дарозе гаспадаровыя памідоры,

акуратна стала на два участкі набліжэй суседзяў, каб прыкрыць сваім цяплом маладыя дрэўцы.

Адзіна з новых гаспадароў цяпличы, прыхаўшы ранкам з Мінска, не паверыў сваім вачам, войкнуўшы: «НІ!»

Дарчы, на гэтым «жартачку» намагаю вхура-разбойнік не закончыліся. Ён цалкам знаў дах адной з хацін і акуратна апусціў яго на суседскія грады. Пацярпеўшых у той нешчаслівы час не было на дачах. А вось тыя, хто быў падчас разбору на тэрыторыі капатэры, дзе разгубілася гэтая містэрыя, нічога не бачылі, бо добра спалі.

